

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKIN LAUSUNTO,

annettu 17 päivänä elokuuta 2001,

Euroopan yhteisöjen komission pyynnöstä, joka koskee kahta luonnosta komission asetukseksi neuvoston asetuksen (EY) N:o 2494/95 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä yhdenmukaistettujen kuluttajahintaindeksien tarkistusta koskevien vähimmäisvaatimusten osalta ja prosentuaalisten palvelumaksujen käsittelyn vähimmäisvaatimusten osalta yhdenmukaistetussa kuluttajahintaindeksissä

(CON/2001/18)

(2001/C 244/05)

1. Euroopan keskuspankki (EKP) vastaanotti 10 päivänä heinäkuuta 2001 Euroopan yhteisöjen komissiolta kaksi lausuntopyyntöä, joista toinen koskee luonnosta komission asetukseksi neuvoston asetuksen (EY) N:o 2495/95 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä yhdenmukaistettujen kuluttajahintaindeksien tarkistusta koskevien vähimmäisvaatimusten osalta ja komission asetuksen (EY) N:o 2602/2000 muuttamisesta (jäljempänä "ensimmäinen asetusluonnos") ja toinen luonnosta komission asetukseksi neuvoston asetuksen (EY) N:o 2495/95 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä prosentuaalisten palvelumaksujen käsittelyn vähimmäisvaatimusten osalta yhdenmukaistetussa kuluttajahintaindeksissä ja komission asetuksen (EY) N:o 2214/96 muuttamisesta (jäljempänä "toinen asetusluonnos").
2. EKP:n toimivalta antaa lausunto perustuu Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 105 artiklan 4 kohtaan ja yhdenmukaistetuista kuluttajahintaindeksistä 23 päivänä lokakuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2494/95 5 artiklan 3 kohtaan. Tämän lausunnon on antanut EKP:n neuvosto Euroopan keskuspankin työjärjestyksen 17.5 artiklan ensimmäisen virkkeen mukaisesti.
3. Ensimmäisen asetusluonnoksen tavoitteena on asettaa vähimmäisvaatimukset yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) tarkistusten käsittelylle. Tarkistuksille voi olla merkittävä vaikutus yksittäisen kauden indeksitulokseen, ja erot niiden käsittelyssä saavat heikentää YKHI:n vertailukelpoisuutta.
4. Ensimmäisen asetusluonnoksen mukaan virallisesti julkaistuja YKHI-sarjoja voidaan tarkistaa (3 artikla). Siinä määritellään tilanteet, joissa YKHI:tä tarkistetaan, eli kun kyseessä on virhe (4 artikla), uudet tai paremmat tiedot (5 artikla) ja ennakkolisten tulosten tarkistaminen, kun indeksi on julkaistu ennakkolisena (9 artikla). EKP suhtautuu niihin ehdotuksiin myönteisesti.
5. Sen mukaan virallisesti julkaistua YKHI:tä ei kuitenkaan tarkisteta, kun yhdenmukaistettujen sääntöjen järjestelmää muutetaan (6 artiklan 1 kohta). Rahapolitiikan harjoittamista varten on kuitenkin suotavaa, että pitkiä ja johdonmukaisia aikasarjoja on saatavilla. EKP on nimenomaisesti määritellyt hintavakauden viitaten YKHI:n vuotuisen muutokseen. Siten ehdotettu yleissääntö ei ole tyydyttävä. Mahdolliset olennaiset tilastolliset muutokset voivat aiheuttaa aikasarjoissa rakenteellisia katkoksia, jotka voivat puolestaan vääristää merkittävästi tarkistamattoman kannan perusteella laskettuja vuotuisia muutoksia. Siksi olennaisten tilastollisten muutosten yhteydessä voi olla tarpeellista korjata virallisesti julkaistua YKHI:tä taannehtivasti. Näiden tarkistusten tulisi kattaa vähintään ne 12 kuukautta, jotka edeltävät yhdenmukaistettuihin sääntöihin tehtyä muutosta. Käytännössä EKP on kuitenkin tietoinen siitä, että alkuperäisten tilastojen saatavuus rajoittaa historiallisiin aikasarjoihin tehtäviä tarkistuksia.
6. Niitä tapauksia varten, joissa YKHI:n vuotuisten muutosvauhtien määrittäminen asianmukaisesti edellyttää vähintään edeltäviä 12:ta kuukautta koskevaa tarkistusta, EKP ehdottaa 6 artiklan 1 kohdan muuttamista seuraavasti:

"Mikäli täytäntöönpanoasetuksissa ei toisin määrätä, muutokset yhdenmukaistettujen sääntöjen järjestelmässä eivät edellytä tarkastuksia."

Vastava lauseke sisältyi tilastollisen ohjelmakomitean maaliskuussa 2001 tukemaan asetusluonnokseen, mutta se poistettiin sittemmin. Lisäksi tällä muutoksella myös vältettäisiin yhteensopimattomuus 11 artiklan kanssa, jossa nimenomaisesti edellytetään tarkistuksia yhteen yksittäiseen yhdenmukaistamissääntöön (hinnanalennusten käsittely).

7. Asetusluonnoksen 6 ja 7 artiklassa määritellään indeksimentelmän muutosten vaikutuksia koskevien arvioiden laatimista. EKP suhtautuu niihin ehdotuksiin myönteisesti.

II. Toinen asetusluonnos

8. Toisen asetusluonnoksen tavoitteena on yhdenmukaistaa palvelmaksujen kattavuus indeksissä ja niiden käsittely, erityisesti silloin kun nämä määräytyvät prosentuaalisena osuutena kauppaa-arvosta. Jälkimmäiset jätettiin alun perin YKHI:n ulkopuolelle. Erilaisten käytäntöjen yhdenmukaistaminen parantaa YKHI:n vertailukelpoisuutta; tämänhetkiset suuret erot rahoituspalveluille YKHI:ssä eri maissa määrätystä painoarvossa osoittavat rahoituspalvelujen sisällyttämistä YKHI:iin koskevien käytäntöjen olevan erilaiset. EKP suhtautuu tähän yhdenmukaistamispyrkimykseen myönteisesti.
9. Toisessa asetusluonnoksessa määritellään säännöt rahoituspalvelujen ja muiden palvelujen sisällyttämisestä YKHI:iin pääasiassa EKT 1995:ssä noudatettavan käytännön mukaisesti (4 ja 5 artikla). EKP hyväksyy nämä käytännöt, koska niillä varmistetaan yhdenmukaisuus kansantalouden tilinpiitoa koskevien kansainvälisesti sovittujen sääntöjen kanssa. EKP tukee korkojen ja korkojen kaltaisten maksujen jättämistä edelleen YKHI:n ulkopuolelle.
10. Toisen asetusluonnoksen mukaan YKHI:iin on sisällytettävä kiinteänä maksuna tai kiinteänäosuutena ilmaistut maksut; ostajan hintojen muutosten, jotka heijastavat muutoksia niitä määrittävissä säännöissä, tulee näkyä sellaisenaan YKHI:ssä (3 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta). EKP suhtautuu tähän ehdotukseen myönteisesti.
11. Toisen asetusluonnoksen mukaan myös edustavien yksittäistöimien arvonmuutoksista johtuvat ostajan hintojen muutokset katsotaan sellaisinaan YKHI:ssä hinnanmuutoksiksi (3 artiklan 1 kohdan c alakohta). Siten yksittäistöimien arvon vaihtelut näkyvät sellaisinaan YKHI:ssä. Joissakin tapauksissa, esimerkiksi rahoitusvarojen arvon (esimerkiksi osakkeen hinnan) muutoksista johtuvan palvelumaksun vaihtelun seurauksena, tämä vaatimus voi altistaa YKHI:n lyhyen aikavälin heilahteluille. Tämä on kuitenkin välttämätön seuraus siitä, että tällaiset kuluttajille suunnatut palvelut otetaan mukaan YKHI:iin, joten EKP hyväksyy sen.
12. Tämä lausunto julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tehty Frankfurt am Mainissa 17 päivänä 2001.

EKP:n puheenjohtaja

Willem F. DUISENBERG